

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET KORPBERGET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förutsättningar
Naturförhållanden
Målsättning för områdets skötsel
Skötselområden
Strövstigar, informationstavlor m m

Bilagor

- 1 Artlista efter särskild florainventering.
- 2 Karta med inlagda skötselområden.
- 3 Förslag till återväxtplan för anläggning av ek-bestånd
- 4 Kostnader för anläggning av ek-bestånd.
- 5 Strövstigar, informationstavlor m m. Karta.

FÖRUTSÄTTNINGAR

- 1 Områdets belägenhet, storlek och topografi framgår av bifogad karta (bilaga 1). Områdets totala areal är c 23 ha, Se vidare under ”övergripande beskrivning”.
- 2 Området bedöms som mycket attraktivt för det rörliga friluftslivet samt hyser högklassiga botaniska värden.
- 3 Förutsättningarna för ekonomisk skogsproduktion inom området är mindre goda framför allt beroende på svåra topografiska förhållanden.

NATURFÖRHÅLLANDEN

Området som begränsas av Emaus naturreservat i nordost och gamla E 6:an i sydväst, består i sin helhet av en starkt kuperad sydvästsluttning med talusbildningar och raviner. Den mellersta delen domineras av ett bergsparti, Korpberget, som stupar brant mot sydväst.

Områdets areal fördelar sig enligt följande;

Produktiv skogsmark	12,3 ha
Bergimpediment	4,9 ha
Äng	3,4 ha

Mark

Sluttningarna och ravinerna i de nordvästra delarna karakteriseras av svallmaterial och talus. Ängsmarken i sydväst består av tämligen mäktiga jordar med lera som dominerande jordart. Jordarna inom området visar stor mineralrikedom förmodligen främst på grund av

vittringsmaterial från berggrundens alkalina bergarter och visar på lägre nivå en karakteristisk brunjordsprofil.

Vegetation

Trädskikt: Området hyser alla våra ädla lövträdsarter utom avenbok. Speciellt lind förekommer i påfallande riklig omfattning.

I de mäktiga och bördiga sänkorna föryngrar sig främst bok, men också de mera ljuskrävande arterna ek, ask och alm spontant, trots konkurrens från överståndare av asp, björk, gran och tall. I bergspartierna dominerar tall och ek, här och var även gran och bok. Eken har mestadels karaktären av ek-kratt, men mindre bestånd med högstammig ek förekommer i sänkor. I rasbranterna och klippskrevorna nedanför Korpberget dominerar lind, hassel och alm samt förekommer spridda exemplar av fågelbär.

Ett flertal gamla och grova solitärer av alm, bok, ek, lind och gran finns området.

Buskskikt: Buskskiktet domineras i de bördiga partierna av hassel och alm. Rikliga förekomster av kaprifol finns i den nordöstra delen, Hägg, brakved, rönn och olvon förekommer i spridda exemplar.

Fältskikt: Inom de bördigare områdena i sluttningens nedre delar samt i rasbranterna dominerar högrötsflora av lundkaraktär. Av de mest exklusiva fanerogamerna kan nämnas skogsstarren (*Carex silvatica*) och lundlostan (*Brachypodium silvaticum*). Högre upp i sluttningen varierar fältskiktet mellan Dryopteris- och kruståtelristyp. I bilaga 2 redovisas en artförteckning över lundfloran i en begränsad del av området.

Kulturpåverkan

Större delen av området är mer eller mindre starkt kulturpåverkat. Områdets sydvästra del består av igenväxande åkermark, men även högre upp i sluttningen finns spår av gamla odlingslotter. Troligtvis har också betesdrift förekommit i de mer kuperade delarna av området. Under innevarande sekel har skogsbruk bedrivits i extensiv skala. Ingreppen har haft karaktären av blädning.

MÅLSÄTTNING FÖR OMRÅDETS SKÖTSEL

Skötseln av området bör inriktas på att bibehålla samt i vissa delar förstärka områdets karaktär av ädellövblandskog. En viss inblandning av barrträd, främst tall, bör kunna tolereras även på sikt. Ädla lövträd och välvuxen tall skall tillåtas nå maximal ålder, där goda ekologiska förutsättningar finns.

Området har sådana egenskaper vad beträffar trädslagssammansättning, markegenskaper och lokalklimat att bestånd med stor ädellövinblandning etablerar sig spontant utan några större mänskliga ingrepp.

För yngre och medelåldrig skog har föreslagits åtgärder som främjar utvecklingen likaså skall huvudstammar av de ädla lövträden samt förhindrar att gran etableras underifrån. I den äldre

högstammiga skogen har i huvudsak föreslagits fri utveckling. Inom ett par områden har krongallring till förmån för ädellövträdens utveckling föreslagits samt även bortröjning av granunderväxt.

Området är värdefullt för rekreation, framför allt för strövandamål och naturstudier. Tillgängligheten ökas genom anläggning, underhåll och utmärkning av strövstigar. Bord och bänkar sätts upp på utsiktsplatsen på Korpbergets topp. Informationstavlorna skall innehålla en orienteringskarta, som visar reservatsomfattning, stigar m m. Av texten skall framgå områdets naturvärden och föreskrifter, som gäller den besökande allmänheten samt uppgifter om beslutsmyndighet och naturvårdsförvaltare.

SKÖTSELOMRÅDEN

Området har delats in i skötselområden med avseende på trädslagssammansättning, ålder och ståndort, Strävan har varit att få varje skötselområde så enhetligt som möjligt med avseende på den framtida skötseln.

För varje område finns en allmän beskrivning, målsättning för framtida skötsel samt ett angelägenhetsgraderat åtgärdsförslag. Indelningen skötselområden framgår av bilaga 3, karta.

Prioritet	Åtgärden bör utföras
1	snarast
2	inom 5 år
3	om 5 - 10 år

Planens målsättningar gäller utan begränsning i tiden. Beträffande åtgärder kan planen, om så erfordras, revideras efter 10-15 år.

SKÖTSELOMRÅDE 1

Beskrivning:

Bäckravin längs Kappellevägen. Längs vägen finns en alla med över hundraåriga almar. Ravinen domineras av ett högvuxet lövblandbestånd, främst bestående av alm och klibbal, men även ek, ask och lind. På ravinens södra sluttning (mellersta delen) står en högvuxen lind med mycket vacker stamform. Undervegetation av bl a hassel, alm lönn och ask.

Fältskikt:

Högörttyp. Bl a skogsbingel, hässlek locka, stinksyska, majbräken och träjon.

Målsättning:

Högvuxen ädellövblandskog.

Åtgärder:

Underröjning av alléråden längs vägen. I övrigt fri utveckling.

Prioritet:

2

SKÖTSELOMRÅDE 2

Beskrivning:

2 a (0,5 ha). Ädellövblandskog med riklig förekomst av lind. Underväxt av hassel, lönn, lind, bok och ek.

Fältskikt:

Högörttyp med bl a skogsbingel, stinknäva, liljekonvaljer (rikligt), majbräken och träjon. 2 b (0,5 ha). Glest björkbestånd i anslutning till 2 a.

Målsättning: Ädellövblandbestånd inom hela området.

Åtgärder:

Ädellövblandbestånd (2 a) lämnas för fri utveckling.

Björkbeståndet (2 b) överförs på sikt till ädellövskog genom selektiv röjning av spontant kommande plantuppslag.

Prioritet:

3

SKÖTSELOMRÅDE 3

Beskrivning:

Igenvuxen inägoacke med lövblandadskog. Rikligt med asp. Ädla lövträd av bok, ask, alm och ek. Inslag av hassel.

Fältskikt:

Högörttyp. Frodig gräs- och örtvegetation av bl a hässlebrodd, kirsål, strätta och älggräs.

Åtgärder:

Individanpassad röjning med de ädla lövträden som huvudstammar och hassel som underväxt.

Prioritet:

1

SKÖTSELOMRÅDE 4

Beskrivning:

Stenbunden rasbrant med högvuxen ädellövblandskog. Inom området finns trädgiganter av bok, lind och ek. Åldrarna för dessa uppskattas till över 200 år.

Fältskikt:

Högörttyp med bl a lundslok, skogsbingel och träjon.

Målsättning:

Högvuxen ädel lövblandskog.

Åtgärder:

Fri utveckling.

SKÖTSELOMRÅDE 5**Beskrivning:**

20-årigt kulturbestand av gran på mark med hög bonitet.

Fältskikt

Saknas.

Målsättning:

Ädellövskog med ek som huvudträdslag.

Åtgärder:

Kalavverkning, markberedning och plantering av ek och björk (se särskild återväxtplan, bil 4).

Prioritet:

1

SKÖTSELOMRÅDE 6**Beskrivning:**

Ädellövblandbestand av hagmarkskaraktär, främst bestående av ek och bok. Inslag av ask, lönn, lind och fågelbär. Underväxt av hassel, bok, alm m fl.

Fältskikt:

Låg- och högörstyp.

Målsättning:

Ädellövblandskog.

Åtgärd:

Fri utveckling.

SKÖTSELOMRÅDE 7**Beskrivning:**

30-årigt kulturbestand av gran på mark av hög bonitet.

Fältskikt:

Saknas.

Målsättning:

Gran ytterligare ca 20 år. Därefter anläggning av ädellövskog.

Åtgärd:

Sedvanlig gallring.

Ytterligare åtgärder:

Beståndet gallras ytterligare en gång under 10-års-perioden. Kalavverkning om c 20 år. Därefter plantering av bok/ek.

Prioritet:

1 (gallring)

3 (kalavverkning, plantering)

SKÖTSELOMRÅDE 8**Beskrivning:**

Sydvästsluttning. Flerskiktat blandbestånd med 100-åriga tallar och granar samt björk i det härskande kronskiktet. I övre delen av sluttningen förekommer måttlig underväxt av bok. I nedre delen finns ett fuktigare parti med riklig underväxt av ask, asp och hassel samt inslag av bok, ek, alm och klibbal.

Fältskikt:

Lågörstyp med inslag av högorter. Dominerande arter: kruståtel, harsyra, vitsippa och örnbräken. Inslag av träjon, gullris, kaprifol m fl.

Målsättning:

Blandbestånd med stort inslag av ädla lövträd.

Åtgärder:

I sluttningens nedre delar avverkas underväxt av gran samt granar i det härskande kronskiktet. Framtida underhållsröjning med inriktning på att avlägsna uppslag av tall och gran.

Prioritet:

1

SKÖTSELOMRÅDE 9**Beskrivning:**

Sluttningsparti med liten bäckravin. Trädbeståndet domineras av bok ned inslag av tall och gran.

Fältskikt:

Flora av övervägande lågörstyp. Dominerande arter: Vitsippa, harsyra. Inslag av majbräken, skogssallat, gullris mfl.

Målsättning:

Grovstammigt bokbestånd.

Åtgärder:

Barträd som hämmar bokarnas utveckling huggs bort, Försiktig krongallring kring huvudstammar av bok. Framtida underhållsröjning med inriktning på att avlägsna uppslag av gran.

Prioritet:

2

SKÖTSELOMRÅDE 10

Beskrivning:

Sluttningsparti med ungbestand av bok. Inblandning av asp, ask och gran. Överståndare av gran samt något tall finns i den övre södra delen. Glest.

Fältskikt:

Vårflora av vitsippa, vårfryle m fl.

Målsättning:

Bokbestand.

Åtgärder:

Selektiv röjning runt huvudstammar av bok, De fåtaliga storgranarna i övre delen lämnas för fri utveckling.

Prioritet:

1

SKÖTSELOMRÅDE 11

Beskrivning:

Området utgörs i huvudsak av bergspartiet kring Korpbergets topp.

Trädslagssammansättningen är varierande med stort inslag av ek-kratt och grovstammiga tallar. Flera av tallarna är 150-200 år. Delar av området har riklig ekunderväxt. Måttlig underväxt av gran och sparsam av bok.

Fältskikt:

Blåbärs-Dryopteris-ristyp.

Målsättning:

Blandbestand med tall och ek som dominerande trädslag.

Åtgärder:

Fri utveckling

SKÖTSELOMRÅDE 12

Beskrivning:

Bergssänka med tämligen mäktigt jordlager. Beståndsbilden domineras av 100-årig ek med inblandning av tall.

Flera av ekarna har synnerligen vacker stamform.

Underväxt av ek och gran.

Fältskikt:

Dryopteris- ristyp. Örtfattigt med förekomst av bl a gullris, skogssallat, bergslok och vårfryle.

Målsättning:

Högvuxen ekskog.

Åtgärder:

Lätt krongallring kring huvudstammar av ek, Bortröjning av unggran.

Prioritet:

2

SKÖTSELOMRÅDE 13

Beskrivning:

Blockig rasbrant fågelbär med riklig förekomst av alm, hassel och fågelbär.

Målsättning:

Ädellövskog.

Åtgärd:

Fri utveckling.

SKÖTSELOMRÅDE 14

Beskrivning:

Bergsstup med rasbrant, Riklig förekomst av lind i den nordvästra delen.

Målsättning:

Bibehållen karaktär.

Åtgärder:

Fri utveckling.

SKÖTSELOMRÅDE 15

Beskrivning:

Ädellövskog under rasbrant, Flerskiktat ädellövblandbestånd av främst ask, alm, ek och lind. Inslag av asp och björk. I nordvästra delen finns några exemplar av ädelgranar av Abiesart samt enstaka exemplar av fågelbär. Underväxt av hassel hägg, olvon m m.

Fältsikt:

Se bilaga 2.

Målsättning:

Ädellövblandskog.

Åtgärder:

Fri utveckling.

SKÖTSELOMRÅDE 16, 17, 18**Beskrivning:**

Ängsmark.

Målsättning:

Högstammigt ekbestånd av god kvalitet.

Åtgärder:

Markberedning och plantering av ek, ask, björk alt klibbal, Efter 7-8 år utförs det första röjningsingreppet med inriktning mot hämmande björkar/alar. Åtgärden återkommer c vart 5:e år och övergår successivt mot gallring. Observera att ekarna skall stå under stark trängselverkan under de första 20-25 åren, det s k stamutvecklingsskedet, (Bilaga 4). Uddevalla kommuns informationstavla, som står inom skötselområde 18, ges rätt att stå kvar. Kommunen ansvarar för underhållet.

Prioritet:

1

SKÖTSELOMRÅDE 19**Beskrivning:**

Bäckravin med lövblandbestånd samt dunge med storvuxna granar.

Målsättning:

Lövblandbestånd.

Åtgärder:

Granarna avverkas. Bortröjning av uppkommande lövsly. Spara stammar av ädla lövträd.

Prioritet:

3

STRÖVSTIGAR, INFORMATIONSTAVLOR M M

Strövstigar inom området föreslås underhållas enligt upprättad kartsbild (Bilaga 5).

Informationstavlor föreslås att uppsättas i anslutning till stigar m m samt bord och bänkar vid utsiktsplats på Korpeberget. (Bilaga 5). Informationstavlorna skall innehålla en orienteringskarta, som visar reservatets omfattning, entrépunkter, stigar och rastplats. Informationstavlorna skall också ge en kort beskrivning av områdets natur-, kultur- och friluftsvärden, beslutsmyndighet, naturvårdsförvaltare samt föreskrifter för den besökande allmänheten. Tavlorna uppsätts på skyltställ av trä vid entréer, där stigar och vägar leder in i området.

Parkeringsplatser samt sanitära inrättningar har ej medtagits i denna plan eftersom sådana anläggningar inom det närliggande naturreservatet vid Emaus.

TILLSYN - DOKUMENTATION

Naturvårdsförvaltaren svarar för tillsyn av reservatsområdet. Förvaltaren skall dokumentera utförda åtgärder och därvid ange skötselområde och år för åtgärdernas utförande.

REVIDERING

Skötselplanen skall ses över vart 10:e år. Målsättningarna står fast utan begränsning i tiden. Översynen skall gälla åtgärder som avser skogs- och markvård samt anläggningar för friluftslivet.

FINANSIERING

Gustafsbergsstiftelsen, som är naturvårdsförvaltare, har det ekonomiska ansvaret för naturvårdsförvaltningen. Bidrag från statens naturvårdsverk kan erhållas för sådana åtgärder som direkt är inriktade på att förstärka områdets karaktär av ädellövblandskog.

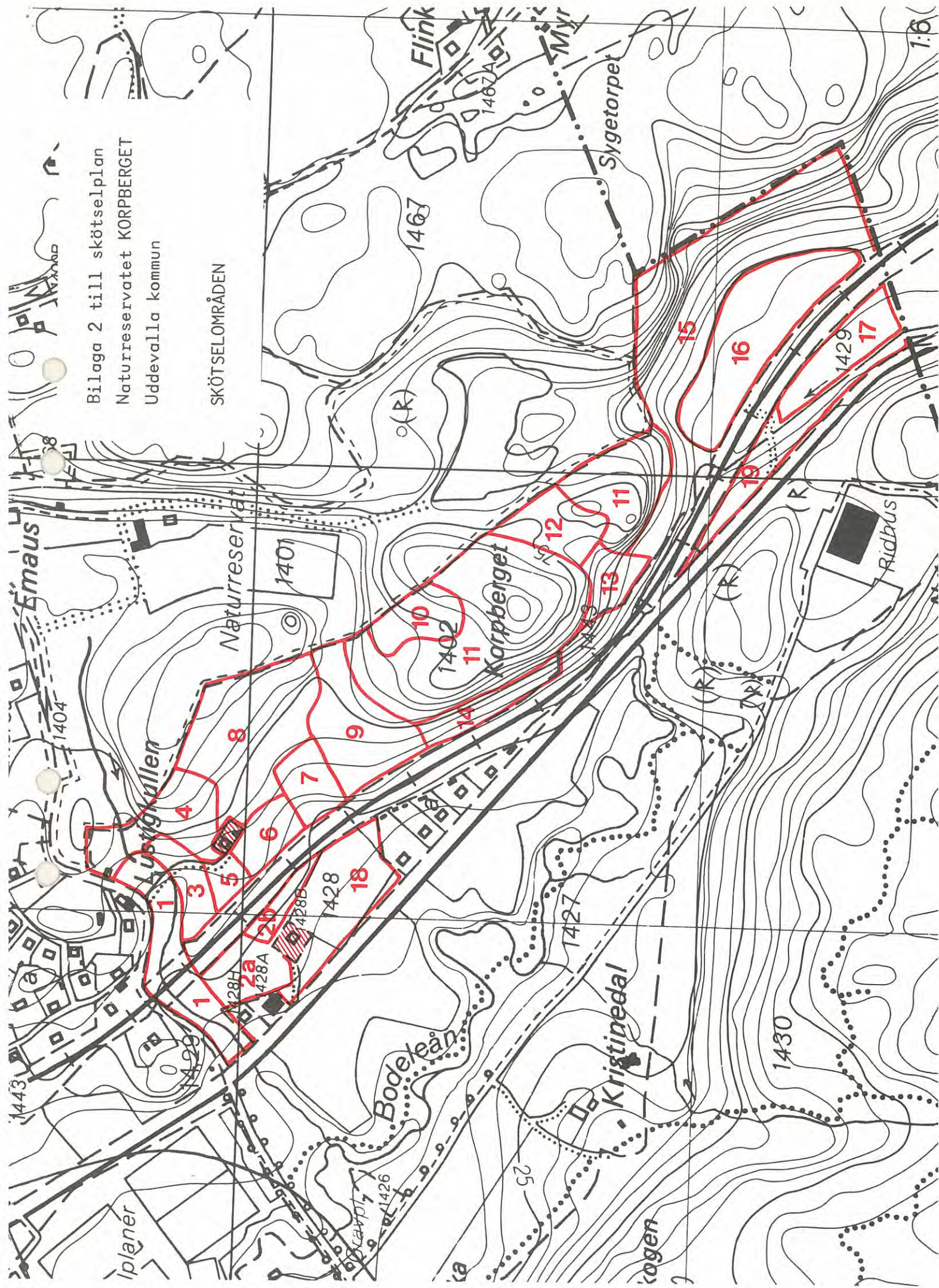
Bilaga 1

Till skötselplan för 1 (2) naturreservatet Korpberget.

Kärlväxtarter funna i Bratteröds lund inom det till reservatbildning föreslagna området eller i angränsande del av Emaus naturreservat

Trädskikt	Quercus petraea
	Quercus mbur
	Ulmus glabra
	Tilia cordata
	Acer plédianoides
	Sorbus aucuparia
	Prunus padus
	Populus tremula
Buskskikt	Rhamnus frangula
	Rhamnus cathartica
	Corylus avellana
	Viburnum opulus
	Lonicera periclymenum
Fältskikt	Athyrium filix-femina
	Dryopteris filix-mas
	Cystopteris fragilis
	Woodsia ilvensis
	Dryopteris dilatata
	Melica uniflora
	Melica nutans
	Poa nemoralis
	Festuca altissima
	Bromus benekeni
	Brach ism silvaticum
	Agropyron caninum
	Carex digitata
	Carex silvatica
	Carex pairaei
	Polygonatum multiflorum
	Neottia nidus-avis
	Stellaria nemorum
	Ranunculus ficaria
	Actaea spicata
	Anemone nemorosa
	Anemone hepatica
	Cardamine bulbifera
	Viola sepium
	Geranium silvaticum
	Geranium luciduin

Mercurialis perennis
Impatiens noli-tangere
Viola mirabilis
Sanicula europaea
Primula veris
Origanum vulgare
Campanula persicifolia
Campanula latifolia

Bilaga 2 till skötselplan
Naturreservatet KORPBERGET
Uddevalla kommun

SKÖTSELOMRÅDEN

Förslag till återväxtplan för skötselområdena 3, 16, 17 och 18.

Plantering av ädellövskog med ett fullgott resultat som mål kräver omfattande skötselinsatser och är därmed kostnadskrävande. Följande förslag grundar sig på en sammanvägning av teknik, biologi och ekonomi.

1. Markberedning

Markberedning är vid gräsväxt nödvändig för plantering. Den bör utföras som fläckmarkberedning eller ytlig fräsning (ex Vadellfräs). Den bör utföras tidigast hösten före planteringen.

2. Viltskydd

Viltskydd är ett måste vid ädellövplantering. Hägning är en möjlig, men oftast orealistisk dyr åtgärd. Därför föreslås att ekplantorna behandlas med viltavskräckande preparat som ex Wiltex, Ziram eller Mota vilt.

3. Plantering

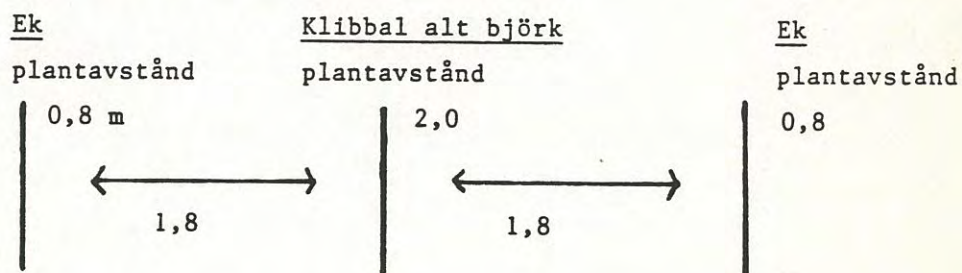
./.

Se markerad del av skrift.

Plantering av ek (Quercus robur)

För att hålla kostnaderna nere samt för att tidigare få ekonomiskt utbyte bör man endast om särskilda skäl föreligger, plantera rena ekbestånd. Något mera snabbväxande trädslag bör då användas i radvis blandning med eken. Vid bidrag till ekplantering är minimikravet dock att 2.000 ekplantor skall planteras per ha, radvis fördelat jämnt över planteringsarealen.

Normalt bör tillsvidare en blandkultur användas, där ek planteras i radvis blandning med klibbal eller på torrare mark vårthbjörk enligt nedanstående modell:

Plantåtgång per ha enligt denna modell:
Ek c 3.500 och klibbal (björk) c 1.400.

Anm: Björk kan ge ett positivt gallringsnetto.

4. Ungefärliga kostnader (c priser 1986)

Ek alt 1 enligt skrift, bilaga 1.

Kr/ha

Markberedning:

1.000:-/ha

Plantor:

3.500 ekplantor á 1,50:-

5.250:-

Lämplig storlek är 30-50 cm, ålder 2/0

1.400 björkplantor á 1,80:-

2.520:-

Lämplig storlek är 60-100 cm, ålder 1/1

alt

1.400 alplantor - samma som björk

Planteringskostnad:

Ek 3.500 á 1,20:-

4.200:-

Björk 1.400 á 1,50:-

2.100:-

(Al)

12.700:-

Viltskyddsbehandling: (endast eken behöver behandlas)

x) preparatkostnad	3.500 x 0,12:-	420:-
arbete	1 dagsv á 800:-	800:-

Tillkommer följande år:

2/ Gräsröjning, stor björk (Al) klarar sig i regel utan detta.
3 dagsv á 800:- 2.400:-

Viltskyddsbehandling, se ovan.

OBS! Statsbidrag utgår med 80 % för dessa kostnader.

